Prima instanţă: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), judecător Bagrin Lucia
Dosarul nr. 2r-983/24 (2-23166736-02-25r-22032024)

D E C I Z I E

18 iulie 2024 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău,

Instanța compusă din:
Președintele completului, judecătorul: Panov Ana
Judecătorii: Malîi Ala și Mămăligă Natalia

examinând recursul declarat de către executorul judecătoresc *****,

împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 1 februarie 2024, prin care a fost respins demersul,

în cauza civilă la demersul executorului judecătoresc ***** cu privire la aplicarea interdicţiei de a părăsi ţara în privinţa debitorului *****,

a c o n s t a t a t:

Poziţia instanţei de fond:

La 22 noiembrie 2023, executorul judecătoresc ***** a depus în instanța de judecată demers cu privire la aplicarea interdicției de părăsire a hotarelor țării în privința debitorului *****, născut la 27 februarie 2002, cod numeric personal *****, cu ultimul domiciliu cunoscut în raionul *****, satul *****, str. *****.

În argumentarea demersului, executorul judecătoresc ***** a invocat că în procedură de executare forțată se află documentul executoriu nr. 2-531/2021 din 17 august 2021, emis de Judecătoria Căușeni (sediul *****), privind încasarea de la *****în beneficiul *****a datoriei în mărime de 11 025,12 lei.

Notează că întru executarea hotărârii judecătorești menționate au fost întreprinse măsurile de asigurare a executării și acțiunile executare în conformitate cu prevederile art. 62, art.63 ale Codului de executare.

Astfel, prin încheierea nr. 176-12184/2021, s-a dispus intentarea procedurii de executare în baza documentului executoriu în cauză și numită în condițiile art. 62 Cod de executare, procedura de conciliere a părților, la care debitorul, fiind somat legal, nu s-a prezentat, fapt confirmat prin înscrisurile anexate la demers.

Indică că în urma interpelărilor făcute în adresa instituțiilor de stat, deținătoare de registre, precum și din informația parvenită nu au fost depistate și stabilit locul aflării bunurilor debitorului.

Conform solicitării creditorului urmăritor, acesta a solicitat aplicarea față de debitor a tuturor măsurilor în vederea executării documentului executoriu, astfel verificând baza de date ACCES s-a constatat că debitorul traversează frontiera de stat, iar obligațiile prevăzute în procedura de executare nu le onorează, astfel este necesar aplicarea interdicției de părăsire a hotarelor țării în legătură cu cele menționate.

Relevă că, în adresa debitorului au fost expediate un șir de scrisori prin care a fost somat în repetate rînduri de a se prezenta la birou în vederea onorării obligațiilor asumate.

Potrivit bazei de date ACCES se atestă că debitorul pe perioada procedurii de executare s-a aflat la muncă peste hotarele țării cumulativ 8 luni, plecări care nu au adus absolut nici un rezultat în procedura de executare, ci invers doar s-a tergiversat executarea hotărârii de judecată.

Remarcă că debitorul încă nu s-a prezentat la solicitările executorului judecătoresc și încă nu a achitat suma datoriei.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 1 februarie 2024 a fost respins demersul executorului judecătoresc ***** cu privire la aplicarea interdicției de a părăsi țara în privința debitorului *****, ca fiind nefondat.

Solicitarea recurentului:

La 21 februarie 2024, prin intermediul poștei terestre, executorul judecătoresc ***** a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 1 februarie 2024, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii recurate, cu emiterea unei decizii de admitere a demersului.

Argumentele părţilor:

În motivarea cererii de recurs, recurentul executorul judecătoresc ***** a invocat că, nu este de acord cu încheierea instanței de fond.

Relevă că în biroul executorului judecătoresc ***** la executare se află documentul executoriu nr. 2-531/2021 din 17 august 2021, emis de Judecătoria Căușeni (sediul *****) privind încasarea de la *****în beneficiul *****a datoriei în mărime de 11 025,12 lei.

Afirmă că prin acțiunile întreprinse în scopul asigurării procedurii de executare, odată cu intentarea procedurii de executare s-a dispus aplicarea măsurilor asiguratorii, precum și au fost aduse la cunoștință părților în procedura de executare, fiindu-le expediate scrisori recomandate.

La fel, remarcă că au fost expediate în adresa debitorului un șir de înștiințări de a se prezenta la executorul judecătoresc și a executa documentul executoriu, pe care debitorul le-a recepționat, fiind cunoscut cu procedura de executare.

Punctează că procedura de executare s-a tergiversat exclusiv din motivul plecărilor debitorului peste hotarele țării și că documentul executoriu nu este executat din anul 2021.

Termenul de declarare a recursului:

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Colegiul civil a stabilit că, încheierea recurată a fost emisă la 1 februarie 2024, iar încheierea recurată a fost recepționată de către executorul judecătoresc ***** la 16 februarie 2024, fapt confirmat prin avizul de recepție (f. d. 57).

Astfel, potrivit art. 425 Cod de procedură civilă, recursul depus de către Executorul Judecătoresc *****, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 1 februarie 2024 se consideră declarat în termen.

Aprecierea instanţei de recurs:

Analizând legalitatea şi temeinicia încheierii contestate, prin prisma argumentelor invocate de recurent şi a materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău consideră recursul drept neîntemeiat şi care urmează a fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

În temeiul art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept: să respingă recursul şi să menţină încheierea.

Din materialele cauzei s-a constatat că prin încheierea executorului judecătoresc ***** nr. 176-12184/2021 din 22 octombrie 2021 a fost primit spre exexcutare documentul executoriu nr. 2-531/2021 din 17 august 2021, emis de Judecătoria Căușeni (sediul *****), privind încasarea de la *****în beneficiul *****a datoriei în mărime de 11 025,12 lei.

Tot, la 22 octombrie 2021, prin încheierea nr. 176-12184/2021, executorul judecătoresc a dispus aplicarea măsurilor de asigurare a executării, fiind aplicat sechestru pe bunurile mobile și imobile, precum și pe mijloacele financiare ale debitorului *****, în limita sumei urmărite de 11 025,12 lei, prin interzicerea debitorului să înstrăineze, deterioreze, tăinuiască sub orice formă bunurile mobile, imobile și mijloacele bănești, și a obligat băncile comerciale să aplice sechestru pe mijloacele financiare ale debitorului.

De asemenea, din suportul probatoriu s-a constatat că în urma măsurilor de executare silită întreprinse de către executorul judecătoresc *****, debitorul *****nu dispune de mijloace financiare suficiente pe conturile bancare deschise pe

numele său pentru a acoperi suma indicată în documentul executoriu, precum și faptul că ultimul nu este angajat oficial în câmpul muncii.

Prin răspunsul nr. 12 din 11 ianuarie 2023, Primăria *****, raionul *****, a confirmat că *****își are domiciliu în satul *****, raionul *****, dar în prezent nu se află în localitate.

La fel, conform extrasului din baza de date ACCES – web s-a constatat că debitorul *****traversează frontiera de stat.

Iar, din materialele cauzei se atestă că, la 18 noiembrie 2021, debitorul *****a recepționat actele procedurii de executare a documentul executoriu nr. 2-531/2021 din 17 august 2021, emis de Judecătoria Căușeni (sediul *****), privind încasarea de la *****în beneficiul *****a datoriei în mărime de 11 025,12 lei.

Verificând legalitatea și temeinicia încheierii primei instanțe, prin prisma motivelor invocate de recurent și a materialelor cauzei, Colegiul judiciar conchide că soluția dată de prima instanță este corectă.

Conform prevederilor art. 22 alin. (1) lit. x) Cod de executare, executorul judecătoresc este în drept să solicite instanţei judecătoreşti, la cererea creditorului, aplicarea faţă de debitor a interdicţiei de a părăsi ţara în cazul în care plecarea acestuia ar face imposibilă sau dificilă executarea hotărîrii judecătoreşti.

Potrivit art. 64 alin. (1) din Codul de executare, interdicția de a părăsi tara în cel mult 6 luni se aplică de către judecător, la demersul executorului judecătoresc, doar atunci cînd prezenţa debitorului este necesară pentru executarea eficientă a documentului executoriu şi doar după luarea măsurilor de asigurare a executării documentului executoriu, cu obligarea executorului judecătoresc de a efectua periodic un control privind necesitatea menţinerii acestei interdicţii. Încheierea instanţei de judecată se execută imediat, însă poate fi atacată cu recurs. Demersul executorului judecătoresc privind interdicția de a părăsi ţara se examinează pe baza materialelor anexate la demers, fără participarea părţilor. Instanţa care examinează demersul poate dispune citarea participanţilor la proces şi a executorului judecătoresc pentru a se pronunţa cu privire la temeiurile invocate în demers.

Colegiul judiciar subliniază că, din conținutul dispozițiilor legale enunțate se impun două condiții în prezența cărora debitorului i se poate aplica interdicția de părăsire a țării, și anume: prezența debitorului la anumite acțiuni de executare este impusă de lege sau de documentul executoriu, executorul judecătoresc ori creditorul consideră necesară prezența debitorului la anumite acțiuni de executare și plecarea debitorului ar face imposibilă sau dificilă executarea hotărârii judecătorești.

În ce privește primul aspect - necesitatea prezenței debitorului la anumite acțiuni de executare, Colegiul relevă că, pentru aplicarea interdicției de a părăsi țara pe un termen de 6 luni față de debitor, urmează a fi argumentată imposibilitatea efectuării acțiunilor de executare în lipsa acestuia, ținând cont de

conținutul legii, al documentului executoriu, opiniei creditorului sau executorului judecătoresc.

La caz, instanța de recurs constată că demersul înaintat de executorul judecătoresc nu corespunde cerinței descrise, având un conținut general. Or, executorul judecătoresc a solicitat aplicarea interdicției de a părăsi țara pe un termen de 6 luni față de debitor fără a indica în concret motivele care stau la baza acestei solicitări, limitându-se în a invoca imposibilitatea executării documentului executoriu, fără a explica care anume acțiuni de executare sunt imposibil de a fi întreprinse în lipsa debitorului și în ce mod prezența acestuia va duce la executarea documentului executoriu.

În acest context, Colegiul punctează că simpla menționare a normei de drept, care acordă posibilitate aplicării interdicției de a părăsi țara pe un termen de 6 luni față de debitor, nu poate substitui motivarea acțiunilor executorului judecătoresc și aduce o neclaritate în privința motivelor pentru care se solicită aplicarea acestei măsuri.

În ce privește al doilea aspect, Colegiul judiciar menționează faptul că, pentru aplicării interdicției de a părăsi țara pe un termen de 6 luni față de debitor, este indispensabil probarea faptului că plecarea debitorului ar face imposibilă sau dificilă executarea hotărârii judecătorești.

La acest capitol, Colegiul civil menționează că, conform art. 2 alin. (1) și (2) din Protocolul adițional nr. 4 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale în vigoare pentru Republica Moldova din 12.09.1997, oricine se găsește în mod legal pe teritoriul unui Stat are dreptul să circule în mod liber şi să-şi aleagă în mod liber reședința sa. Orice persoană este liberă să părăsească orice țară, inclusiv pe a sa.

Totodată, potrivit alin. (3) şi (4) al aceluiași articol, exercitarea acestor drepturi nu poate face obiectul altor restrângeri decât acelea care, prevăzute de lege, constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru securitatea națională, siguranță publică, menținerea ordinii publice, prevenirea faptelor penale, protecția sănătății sau a moralei, ori pentru protejarea drepturilor şi libertăților altora.

Prin urmare, interdicția de a părăsi tara, constituie o imixiune a statului în dreptul fundamental al debitorului - libertatea de circulație - garantat de Convenție. Aplicarea acestei măsuri este o consecință a ineficienței măsurilor de asigurare a executării documentului executoriu.

Respectiv, executorul judecătoresc trebuie să argumenteze și să dovedească că ieșirea debitorului peste hotarele țării ar face imposibilă sau dificilă executarea hotărârii judecătorești.

Colegiul judiciar relevă că deși la materialele cauzei este anexată informația cu privire la intrările și ieșirile din țară a debitorului *****, acest fapt nu justifică

necesitatea aplicării interdicției de a părăsi țara, or urmează a fi luat în calcul și faptul că plecarea debitorului peste hotarele țării să nu fie determinate de însăși buna-credință în vederea executării corespunzătoare a obligațiilor cuprinse într-un document executoriu.

Prin urmare, executorul judecătoresc urma să argumenteze și să adeverească că ieșirea debitorului *****peste hotarele țării ar face imposibilă sau dificilă executarea hotărârii judecătorești.

Colegiul civil subliniază că, executorul judecătoresc nu a motivat demersul înaintat și nu a indicat careva circumstanțe din care se poate deduce că, neaplicarea interdicției de a părăsi țara debitorului, în cazul plecării acestuia peste hotarele țării, ar face imposibilă sau dificilă executarea hotărârii judecătorești.

În astfel de împrejurări, Colegiul civil ajunge la concluzia că instanța de fond corect a conchis asupra faptului că, de către executorul judecătoresc nu au fost administrate probe pertinente sau invocate argumente plauzibile care ar stabili o legătură între aplicarea interdicției de a părăsi țara și posibila executare a documentului executoriu, precum și nu au fost invocate argumente că debitorul ar încerca să părăsească permanent țara cu scopul de a se eschiva de la achitarea datoriei.

Acestea fiind reținute, Colegiul respinge ca neîntemeiate argumentele executorului judecătoresc expuse în recurs, or, conform art. 122 alin. (1) Cod de procedură civilă, circumstanţele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probaţiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante.

Subsecvent, instanța de recurs relevă că potrivit jurisprudenței CtEDO, recursurile trebuie să fie efective, capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat, asemenea aspecte nu se regăsesc.

În virtutea celor expuse, Colegiul respinge, ca fiind nefondate alegațiile recurentului referitor la netemeinicia actului judecătoresc contestat, or criticile aduse de recurent, însoțite de argumentarea circumstanțelor de fapt ale cauzei, percepute din propriul punct de vedere, nu pot duce la admiterea recursului.

Prin urmare, în circumstanțele expuse, Colegiul civil consideră că, prima instanță justificat și argumentat s-a pronunțat asupra tuturor aspectelor importante, având în susținere cadrul legal aplicabil speței, corect a ajuns la concluzia de a respinge demersul înaintat de către executorul judecătoresc ***** cu privire la aplicarea interdicției de a părăsi țara pe un termen de 6 luni față de debitorul *****.

Reieşind din faptul, ca încheierea recurată a fost adoptată cu respectarea normelor de drept procedural, Colegiul judiciar a ajuns la concluzia, că recursul

declarat de către executorul judecătoresc ***** urmează a fi respins ca neîntemeiat şi menţinută încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 1 februarie 2024.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 CPC, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău,-

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de executorul judecătoresc *****.

Se menține încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 1 februarie 2024, în cauza civilă la demersul executorului judecătoresc ***** cu privire la aplicarea interdicţiei de a părăsi ţara în privinţa debitorului *****.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele completului,
Judecătorul: Panov Ana

Judecătorii: Malîi Ala

Mămăligă Natalia